

GEZ	KARTA ADRESOWA ZABYTKU NIERUCHOMEGO		3. Miejscowość
1. Nazwa PLEBANIA, ob. dom parafialny		2. Czas powstania 2 poł. XVIII w.	SULECHÓW
7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do sąsiednich terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym			4. Adres
			Sulechów, Plac Kościelny 3 (dz. nr ewid. 174)
<p>Dom, widok od W</p> 			<p>5. Przynależność administracyjna</p> <p>Województwo LUBUSKIE</p> <p>Powiat ZIELONOGÓRSKI</p> <p>Gmina SULECHÓW</p>
<p>Dom, widok od SE</p>			<p>6. Formy ochrony</p> <p>Położenie w granicach zespołu urbanistyczno - krajobrazowego miasta Sulechów wpisanego do rejestru zabytków pod nr 58 (decyzja z dn. 07.11.1957 r.) i nr 2164 (decyzja z dn. 31.1.1975 r.) Rejestr zabytków: nr 547 z dnia 20.03.1964 r.</p>

8. Historia, opis i wartości

Dom parafialny pierwotnie pełnił funkcję plebani i został postawiony w 2 poł. XVIII wieku. Z innych informacji wynika jednak, że była to w pierwszej formie szkoła miejska, która powstała znacznie wcześniej, nawet w XV wieku. W 1665 r. szkołę miejską znajdującą się obok fary połączono przejściem z jednym z łuków kościoła i podwieszono je tak, że ze szkoły można było wejść do kościoła na chór.

Murowany, z czerwonej cegły, dłuższym bokiem od drogi. Dom piętrowy, z poddaszem, dach dwuspadowy. Stolarka okienna i drzwiowa wymieniona dawniej.

Od frontu po sześć osi na każdej kondygnacji, w tym sześć lukarn w poszyciu dachu oraz dodatkowo w poziomie gruntu omurowane całkiem zejście do piwnic. Zejście od strony północnej. Dach nad nim jednospadowy.

Od południa w niskiej części parterowej dochodzi do niego kamienny mur starego miasta, zaś powyżej jedno okno. Na drugiej kondygnacji cztery osie, pod szczytem dwie.

Na elewacji zachodniej po sześć osi, także sześć lukarn, a w przyziemiu dwa okienka. Część wschodnia budynku posiada gzyms metalowy międzykondygnacyjny.

Wartościującą cechą budynku jest jego wartość użytkowa.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Stan zachowania dobry, zadowolający.

Wymaga prac konserwacyjnych.

10. Wykonanie karty (autor, data i podpis)

mgr Edyta A. Marek
01.04.2023 r.

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego konserwatora zabytków)*

*Dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków

GEZ	KARTA ADRESOWA ZABYTKU NIERUCHOMEGO		3. Miejscowość
1. Nazwa KOŚCIÓŁ PAR. P.W. PODWYŻSZENIA KRZYŻA ŚW. w zespole kościoła parafialnego		2. Czas powstania ok poł. XIV w., przebud. k. XV w., 2 poł. XVI w.	SULECHÓW
7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do sąsiednich terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym			4. Adres
			Sulechów, Plac Kościelny (dz. nr ewid. 176)
<p>Kościół, widok od N</p> <p>Kościół, widok od N</p>			5. Przynależność administracyjna
			Województwo LUBUSKIE Powiat ZIELONOGÓRSKI Gmina SULECHÓW
Dom, widok od N			6. Formy ochrony Położenie w granicach zespołu urbanistyczno - krajobrazowego miasta Sulechów wpisanego do rejestru zabytków pod nr 58 (decyzja z dn. 07.11.1957 r.) i nr 2164 (decyzja z dn. 31.1.1975 r.) Rejestr zabytków: nr 209 z dnia 27.03.1961 r.

8. Historia, opis i wartości

Rzymskokatolicki kościół parafialny. Jest to najstarszy i najokazalszy kościół w mieście. Budowla ta łączy w sobie elementy kolejnych epok, m.in. w XVI stuleciu w budynku nowej wieży została urządzona pierwsza w mieście biblioteka. Od 1539 do końca II wojny światowej była świątynią protestancką. W XVIII stuleciu w ołtarz głównym został umieszczony obraz *Zdjęcie Chrystusa z Krzyża* namalowany przez Bernharda Rodego z Berlina, a w 1830 roku wieża została podwyższona do wysokości 58 metrów. Jest to budowla późnogotycka, murowana z cegły i kamienia, oskarpowana, halowa, posiada trzy nawy, prezbiterium jest zamknięte trójbocznie i posiada przybudówki od strony południowej i północnej, wieża mieści się po stronie południowej, posiada wiele oskarpowań. W nawie głównej i prezbiterium znajdują się sklepienia gwiaździste, w nawie bocznej – sklepienie sieciowe, elewacje są ozdobione fryzem wieńczącym o motywie czterolistnym, fasada wschodnia i zachodnia korpusu nawowego, są ozdobione szczytami z bogatą dekoracją blendową.

Wartościującą cechą budynku jest jego wartość użytkowa.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Stan zachowania dobry, zadowolający.

Nie wymaga prac konserwacyjnych.

10. Wykonanie karty (autor, data i podpis)

mgr Edyta A. Marek
01.04.2023 r.

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego konserwatora zabytków)*

*Dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków

GEZ	KARTA ADRESOWA ZABYTKU NIERUCHOMEGO		3. Miejscowość	
1. Nazwa PLEBANIA w zespole kościoła parafialnego		2. Czas powstania 2 poł. XVIII w.	SULECHÓW	
7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do sąsiednich terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym			4. Adres	
				Sulechów, Plac Kościelny 4 (dz. nr ewid. 174)
<p>Budynek, widok od NE</p> <p>Budynek, widok od S</p>			5. Przynależność administracyjna Województwo LUBUSKIE Powiat ZIELONOGÓRSKI Gmina SULECHÓW	
			6. Formy ochrony Położenie w granicach zespołu urbanistyczno - krajobrazowego miasta Sulechów wpisanego do rejestru zabytków pod nr 58 (decyzja z dn. 07.11.1957 r.) i nr 2164 (decyzja z dn. 31.1.1975 r.) Rejestr zabytków nr 547 z dnia 20.03.1964 r.	

8. Historia, opis i wartości

Budynek postawiony w 2 poł. XVIII w.

Murowany, z czerwonej cegły oraz kamienia polnego, dłuższym bokiem skierowany na osi SW-NE. 2-kondygnacyjny, z dachem mansardowym, dachówką ceramiczną. Stolarka okienna wymieniona. stanowi element murów miejskich.

Od ulicy Okrężnej, na parterze siedem osi, z czego środkowa to wejście, obecnie nieczynne, z daszkiem trójspadowym. W dachu mansardowym szeroka lukarna z sześcioma osiami, z czego dwie środkowe w delikatnym ryzalicie. Dach lukarny wielospadowy. Powyżej niej mały świetlik.

Od S dwa okna na parterze, a od strony ulicy przejście (?) do budynków gospodarczych. Na poddaszu trzy osie. W poszyciu dachu świetlik.

Od E osiem osi na parterze, z czego jedna jako blenda i kolejna to wejście. W dachu mansardowym dwie lukarny z dwoma oknami każda i między nimi bawole oko.

Na elewacji północnej trzy osie parteru, wszystkie jako blendy i dobudowane garaże. Na poddaszu dwie osie.

Otynkowany. Gzyms międzykondygnacyjny, podokapowy, otwory z listwami dookołnymi i konsolami. Boniowanie naroży. Okna w lukarnach bez listew i innych zdobień.

Wartość tego budynku to przede wszystkim cechy historyczne oraz wartość użytkowa pierwotna.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Ogólnie stan zachowania dobry, zadowolający.

Nie wymaga prac konserwacyjnych.

10. Wykonanie karty (autor, data i podpis)

mgr Edyta A. Marek
02.04.2023 r.

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego konserwatora zabytków)*

*Dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków

GEZ	KARTA ADRESOWA ZABYTKU NIERUCHOMEGO		3. Miejscowość
1. Nazwa ZABUDOWANIA GOSPODARCZE w zespole kościoła parafialnego		2. Czas powstania 4 ćw. XIX w.	SULECHÓW
7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do sąsiednich terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym			4. Adres
			Sulechów, Plac Kościelny (dz. nr ewid. 174)
			5. Przynależność administracyjna Województwo LUBUSKIE Powiat ZIELONOGÓRSKI Gmina SULECHÓW
			6. Formy ochrony Położenie w granicach zespołu urbanistyczno - krajobrazowego miasta Sulechów wpisanego do rejestru zabytków pod nr 58 (decyzja z dn. 07.11.1957 r.) i nr 2164 (decyzja z dn. 31.1.1975 r.)

Budynki, widok od E

Budynki, widok od S

Budynki zbudowano w 4 ćw. XIX wieku. Były to budynki o charakterze gospodarczym, towarzyszące głównym budynkom założenia kościelnego. Murowane, z czerwonej cegły, dłuższymi bokami naśladując układ ulicy Okrężnej (układ obwarowań miejskich). Oba budynki piętrowe z niskimi poddaszami, na dłuższym budynku dach jednospadowy, na krótszym dach wielospadowy oraz komin. Od ulicy Okrężnej dłuższy budynek graniczy z murem miejskim, wystając poza jego koronę, niższy budynek prawdopodobnie graniczył kiedyś z innym budynkiem, którego negatywny widoczne tam do dziś. Tam jedynie trzy małe otwory wentylacyjne. Od strony południowej na dłuższym budynku dwa okienka poddasza, a na krótszym wejście i nad nim blenda oraz dwa otwory obecnie zaślepione. Od strony kościoła na krótszym boku wejście i pod okapem rząd otworów okiennych zaślepionych lub nie o różnej wielkości. Obok niego zamurowane przejście w murku do drugiego budynku. Po drugiej stronie murku małe okienka i konstrukcja komina. W poszyciu dachu od strony kościoła lukarna. Dłuższy budynek od strony murku z trzema wejściami i trzema oknami. Na elewacji północnej dwa okienka poddasza, poniżej inny budynek – element przejścia do obecnej plebani (?). Budynki posiadają elewacje nieotynkowane. Gzymsy cokołowe, ceglane nadproża łukowe, lizeny flankujące wejścia oraz częściowo naroża. Wartość tego budynku to przede wszystkim cechy historyczne.

Ogólnie stan zachowania dobry, zadowolający.
Nie wymaga prac konserwacyjnych.

mgr Edyta A. Marek
02.04.2023 r.

*Dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków